

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

ESG/SDG BAROMETAR

— BIZNIS NA PUTU KA ODRŽIVOSTI

BOŠ
BEOGRADSKA
OTVORENA
ŠKOLA

bfpe
Beogradski fond za politiku inovacije
Belgrade Fund for Political Excellence

CEEES
CENTAR ZA EVROPSKE
EKONOMIČNE STUDIJE

FONDACIJA ANA I VLADE
DIVAC

FCD FONDACIJA
CENTAR ZA
DEMOKRATIJU

smart
KOLEKTIV

toc

немачка
сарадња

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Publikacija:

ESG/SDG BAROMETAR
Biznis na putu ka održivosti

Izdavač:

Smart kolektiv,
Svetozara Markovića 42,
Beograd

Za izdavača:

Neven Marinović

Uredila:

Milica Mišković

Projektni tim:

Aleksandar Vuksanović,
Teodora Pazarski

Dizajn:

Vjeko Sumić

Zahvalnost

Posebno se zahvaljujemo kompanijama članicama Foruma za odgovorno posovanje koje su uzele učešća u nastanku ove publikacije:

A1, Atlantic grupa, Bambi, Banca Intesa, Belgrade Airport, Bosis, B92, Coca-Cola HBC Srbija, Delhaize Serbia, Delta Holding, Direct Media, Elixir group, Erste Bank, Eurobank Direktna, Gecić law, Lidl Srbija, Manpower Group, Moravcem, Nelt Co, Nestlé Adriatic S, Nordeus, OTP Banka, PepsiCo, Represent Communications, Telekom Srbija, Telenor, TITAN Cementara Kosjerić, UniCredit Bank.

Izradu ove publikacije omogućile su Vlade Švajcarske i Nemačke. Ova publikacija ne predstavlja nužno zvaničan stav Vlada Švajcarske i Nemačke.

Uvod

ESG/SDG barometar predstavlja kratak vodič namenjen kompanijama koje razmišljaju o svom putu ka održivosti. Ovaj kratak ali sadržajan vodič, namenjen je prvenstveno donosiocima odluka u kompanijama kao svojevrstan putokaz kroz dinamično okruženje i promene koje nastaju inicirane globalnim talasom održivosti. Pubikacija takođe, nudi i set preporuka namenjenih ostalim partnerima.

ESG/SDG barometar je nastao na temelju uporedne analize trendova u svetu i istraživanja stavova vodećih kompanija koje posluju u Srbiji.

Sadržaj

Istražite

Strana 05

Kako ESG, CSR i
SDGs rade zajedno
za održivost?

Kako da radimo
zajedno za bolje
društvo — preporuke
za stejkholdere

Strana 25

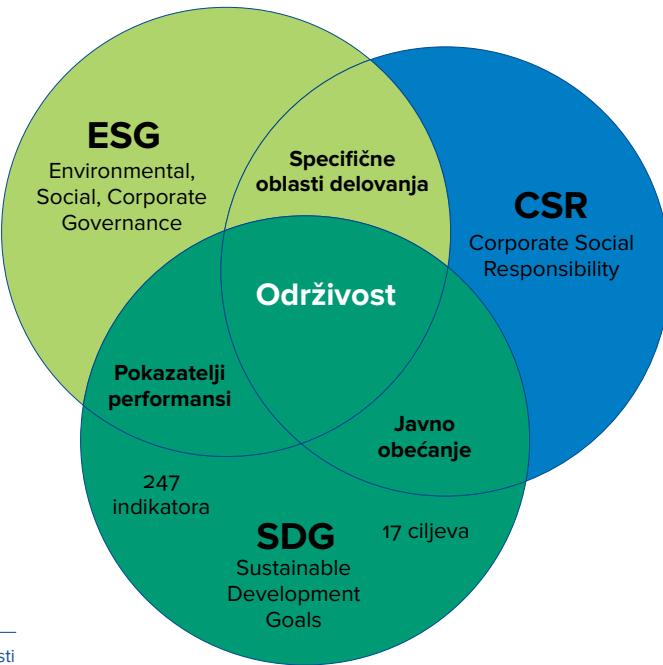
Strana 10

Na talasu
održivosti —
6 ključnih trendova
na koje treba
obratiti pažnju

CSR, ESG i SDGs u funkciji održivosti

Aktuelne skraćenice – **ESG** (skr.eng. Enviromental, Social, Governance) i **SDG** (Sustainable Development Goals), kao i već neko vreme odomaćeni termin – **CSR** (skr.eng. Corporate Social Responsibility), mogu biti pomalo zbumujući za preduzeća koja razmišljaju o održivosti, naročito ukoliko počnu da ih međusobno suprotstavljaju i porede koji je koncept bolji. Istina je, međutim, da ovi koncepti nisu međusobno suprotstavljeni, već da se zajedno nalaze u funkciji održivosti. Kako?

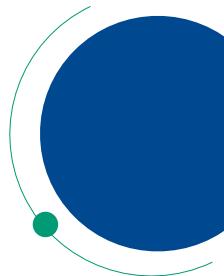
Izvor: Adaptirano prema
„ESG – Planet People Productivity”,
<https://px3.org.uk/category/esg/>

SDG (eng. Sustainable Development Goals) - 17 ciljeva održivog razvoja koji čine Agendu Ujedinjenih nacija do 2030. godine predstavljaju svojevrstan poziv za akciju u pravcu unapređenja ekonomije, životne sredine i blagostanja ljudi. Primenljivi su na svakoga i svugde, a veliki broj ciljeva direktno se tiče biznisa. U tom smislu, SDGs su relevantni za biznis kao svojevrstan putokaz u analizi eksternog okruženja, usvajanju kompanijskih strategija, kao i u mapiranju prilika i rizika po poslovanje.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Zajedničko za SDG i CSR je neka vrsta javnog obećanja kompanija da će raditi na integrisanju principa održivosti u poslovne strategije i preduzeti odgovornost da kroz poslovne odluke u što većoj meri ostvaruju pozitivne uticaje na društvo i životnu sredinu, a one negativne svedu na najmanju moguću meru.

99

„Društveno odgovorno poslovanje za nas predstavlja sastavni deo održivog ekonomskog modela koji podrazumeva svest o položaju i značaju poslovnog sektora u savremenom, globalnom društvu, kao i o odgovornosti koja iz njih proizilazi. Kompanije više nemaju samo odgovornost za ostvarivanje profita, već i prema društvenom i prirodnom okruženju u kome posluju i čiji su sastavni deo.“

*Dejan Turk, CEO i generalni direktor,
A1 Srbija i A1 Slovenija*

66

ESG (eng. Environmental, Social, Governance) – odnosi se na skup faktora koji se tiču životne sredine, socijalnih i upravljačkih pitanja koje kompanije uzimaju u obzir pri upravljanju svojim poslovanjem, a investitori prilikom ulaganja, u pogledu rizika, uticaja i mogućnosti koje ovi faktori nose. Iako koncept ESG investiranja postoji već 50 godina, tek pre nekoliko godina postaje popularan sa intenziviranjem aktivnosti investitora na ovom polju.

Zajedničko za SDG i ESG može biti uspostavljanje indikatora odnosno, pokazatelja performansi kojima se meri ostvarenje ciljeva u određenim oblastima. Na primer, smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte jedan je od najčešće izveštavanih indikatora, a takođe je i jedan od indikatora koji se prati i na nacionalnom, odnosno, globalnom nivou. Vezu između pokazatelja performansi o kojima kompanije najčešće izveštavaju i indikatora Ciljeva održivog razvoja, možete pogledati na stranama ([22](#), [23](#) i [24](#)).

99

„Kao jedna od najvećih banaka na domaćem tržištu svesni smo da imamo značajnu ulogu i uticaj na društveno i prirodno okruženje u kome poslujemo. To je razlog zbog čega našu poslovnu strategiju u značajnoj meri temeljimo na principima održivog poslovanja, ali uz nužno ostvarivanje balansa između ekonomskih, socijalnih i ekoloških uticaja i ciljeva.“

*Predrag Mihajlović, Predsednik Izvršnog
odbora i CEO, OTP banka Srbija*

66

CSR (eng. Corporate Social Responsibility) – iako ovaj termin prate različita tumačenja, kao i različite kontraverze, CSR predstavlja savremeni način poslovanja prema kome kompanija preuzima odgovornost za svoje pozitivne i negativne uticaje na društvo i životnu sredinu, jer samo tako može da se dugoročno razvija i stvara vrednost.

Zajedničko za CSR i ESG mogu biti specifične oblasti delovanja. Kriterijumi životne sredine, socijalni i upravljački kriterijumi koji čine ESG, takođe su teme zastupljene u CSR-u koji čini nekoliko stubova: životna sredina, radno okruženje, tržište, lokalna zajednica i upravljanje. Zajednički za oba koncepta je i princip materijalnosti – koji podrazumeva da se kompanija bavi relevantnim temama, onim koje značajno utiču ili mogu uticati na njeno poslovanje.

99

„Ključne oblasti koje odražavaju naše vrednosti su fokusirane na smanjenje emisija štetnih gasova, korišćenje vode, ambalažu, na ishranu, razvoj naših ljudi kao i unapređenje zajednice u kojoj poslujemo. Kada se radi o etičkim standardima i održivom načinu posovanja, kod nas nema kompromisa već uvek težnje ka usavršavanju i primeni naprednih sistema upravljanja.“

Svetoslav Atanasov,
generalni menadžer Coca-Cola HBC Srbija

66

Održivost, u zlatnom preseku ovih različitih pristupa, podrazumeva da način na koji kompanija posluje obezbeđuje dugoročno stvaranje vrednosti i omogućava joj da bude uspešna ne samo danas, već i u budućnosti, što je u interesu biznisa, ali i u interesu društva.

Na talasu održivosti 6 ključnih trendova na koje treba обратити pažnju

-
- #1 Rastuće zakonske obaveze
 - #2 Sve dostupnije finansiranje za održive prakse
 - #3 Sve veća očekivanja u pogledu transparentnosti
 - #4 Sve traženiji profesionalci u oblasti održivosti
 - #5 Unapređenja u oblasti zaštite životne sredine u fokusu za najveći broj kompanija
 - #6 Nakon životne sredine, snažan zaokret ka „S“

Rastuće zakonske obaveze

Trend #1

Kada je održivost u pitanju, primetna je značajna aktivnost regulatora koja će u velikoj meri preoblikovati tržišta. Set javnih politika koje su već donete ili su u procesu donošenja, a odnose se na održivo finansiranje, kružnu ekonomiju, odgovornost u lancu snabdevanja i akciju za klimu, postaviće nova zahtevna očekivanja pred preduzeća koja posluju na evropskom tržištu. Takođe, očekuje se da će sve ove regulatorne inicijative posebno oblikovati tržišta kapitala i kredita.

Trend #2

Sve dostupnije finansiranje za održive prakse

U poslednjih nekoliko godina, investitori su postali veoma fokusirani na klimatska pitanja kada procenjuju odluke o investicijama i prodaji. Na globalnom nivou, beleži se rast ESG fondova. Prema izveštaju Morningstar direct, broj globalnih ESG fondova porastao je sa 4.153 na kraju 2020. godine na 5.932 u decembru 2021. godine.

Zahvaljujući garancijama koje pružaju međunarodni fondovi, projektno finansiranje dostupno je i u Srbiji putem različitih linija kredita komercijalnih banaka, naročito za mala i srednja preduzeća. Veća dostupnost finansijskih proizvoda koji su u direktnoj vezi sa ESG performansama tek se očekuje u godinama koje dolaze.

„Kada govorimo o ciljevima održivog razvoja, kao i o odgovornom poslovanju, važno je razumeti da to ne podrazumeva uvek i nužno finansiranje nekih aktivnosti od strane kompanija. To je, pre svega, prilika za biznis, prilika da svoje poslove i procese sagleda iz malo drugaćijeg ugla, da postavi neke nove ciljeve i uvede neke nove indikatore za merenje uspeha, da je važno da bude dobar komšija u svojoj lokalnoj zajednici. A da, kao rezultat, može očekivati podršku i potrošača i zaposlenih, kao i zajednice. Samo odgovorne kompanije mogu biti dugoročno uspešne.“

Neven Marinović, direktor, Smart kolektiv

Trend #3

Sve veća očekivanja u pogledu transparentnosti

Kako se uvećava broj javnih politika koje pospešuju prelazak na održiviju ekonomiju i fondovi kojima se ove aktivnosti finansiraju, tako se povećavaju i zahtevi nefinansijskog (**ESG**) izveštavanja za preduzeća. U Evropi, nova Direktiva o izveštavanju o korporativnoj održivosti zahtevaće od kompanija sa više od 250 zaposlenih da izveštavaju u skladu sa novim evropskim setom standarda za izveštavanje o održivosti. Ovo pravilo stiće na snagu 2024. godine za finansijsku 2023. godinu. Takođe, usvajanjem nove direktive o dužnoj pažnji u korporativnom upravljanju, izvršiće se dodatni pritisak na lance snabdevanja velikih kompanija, budući da će one nakon usvajanja ove direktive biti u obavezi da sve odluke posmatraju kroz prizmu potencijalnih pozitivnih i negativnih uticaja na životnu sredinu, ljudska i radna prava i sl. na kratak, srednji i dug rok.

U Srbiji, usvajanjem novog [Zakona o računovodstvu](#), nefinansijsko izveštavanje postalo je obaveza za velike kompanije preko 500 zaposlenih. Oko 180 obveznika nefinansijskog izveštavanja tokom ove godine, objaviće svoje prve nefinansijske izveštaje u skladu sa zakonom. U pogledu zakonskih obaveza, i u Srbiji se očekuje dalje usklađivanje sa zakonodavstvom Evropske unije, kao i sve veći pritisak tržišta za objavljivanjem nefinansijskih informacija, kako prilikom finansiranja, tako i prilikom uspostavljanja drugih poslovnih odnosa.

Trend #3

Sve veća očekivanja u pogledu transparentnosti

Oko **18.000 kompanija** u EU obuhvaćeno je obavezom izveštavanja o održivosti

49.000 kompanija koje čine

75% prometa

na tržištu EU biće u obavezi da izveštava od 2024. godine

Blizu **180 obveznika** nefinansijskog izveštavanja u Srbiji

● Trend #3 Sve veća očekivanja u pogledu transparentnosti

Manje od

20% velikih kompanija

je do sada dobrovoljno izdavalо
izveštaje o održivosti

100% članica

Forum za odgovorno poslovanje
izveštava o održivosti na različite načine

„Kroz otvoreni dijalog, praćenje, evaluaciju i transparentno izveštavanje o rezultatima realizovanih projekata, nastojimo da gradimo kredibilitet i međusobno poverenje sa zajednicom u kojoj poslujemo. Poslujemo u skladu sa etičkim standardima na odgovoran i održiv način. Za nas je društveno odgovorno poslovanje mnogo više od ulaganja u zajednicu. Trudimo se da naše ulaganje i podrška zajednici budu od stvarne vrednosti za samu zajednicu, što i postižemo i validiramo kroz otvoreni i kontinuirani dijalog.“

Nina Elezović, direktorka korporativnih poslova i održivosti

Trend #4

Sve traženiji profesionalci u oblasti održivosti

Rastuće zakonske obaveze, kao i promena biznis modela, nameću potrebu za profesionalcima koji su osnaženi da se bave temama u vezi sa održivošću. Prelazak na zeleniju ekonomiju mogao bi stvoriti 24 miliona novih radnih mesta širom sveta do 2030. godine, ako se uspostave prave politike, kaže Međunarodna organizacija rada (ILO). S druge strane, upravo bi nedostatak kadrova sa adekvatnim veštinama i ekspertizom u oblastima koje su povezane sa klimatskim promenama, izveštavanjem o održivosti i sl, mogao privredu koštati milijarde evra.

I dok broj oglašenih pozicija širom sveta, a naročito u Evropi, eksponencijalno raste, u Srbiji se u poslednjih par godina, javlja interesovanje za prve obrazovne programe. Ipak, trenutno najveći broj zaposlenih profesionalaca u oblasti održivosti, ekspertizu je gradio kroz iskustvo, te je u tom smislu, značajan uticaj i neformalnog obrazovanja, kao i celoživotnog učenja u saradnji privrede i obrazovnih institucija.

Trend #4 Sve traženiji profesionalici u oblasti održivosti

24 miliona
novih radnih mesta širom sveta

58 CSR
profesionalaca na prvoj listi u Srbiji

„Pozicija Chief Sustainability Officer brzo postaje jedna od najvažnijih i najatracijnjih pozicija u korporativnom svetu i sve je važnija za konkurentnost na tržištu. Veoma se nadam da ću videti velike kompanije širom sveta da imenuju odgovarajuće profesionalce za održivost kako bi osigurale da je održivost centralna za poslovnu strategiju, donošenje odluka, nabavku, lance snabdevanja i angažovanje kupaca.“

Princ od Velsa, novembar 2020. godine

Trend #5

Unapređenja u oblasti zaštite životne sredine u fokusu za najveći broj kompanija

Globalno istraživanje koje je nedavno sproveo KPMG, potvrđuje da su biznis lideri u velikoj meri svesni rizika koje klimatske promene nose po poslovanje i da ih izjednačavaju sa finansijskim rizikom. Od 2.000 najvećih svetskih javnih kompanija, najmanje jedna petina (21%) obavezala se da će do 2050. godine imati neto nulte emisije. Neto nulta emisija jednostavnim rečima predstavlja saglasnost da se ne dodaju nove emisije u atmosferu, što se može postići na različite načine.

I anketirane kompanije u Srbiji ističu značaj i zastupljenost ovih tema u svojim poslovnim strategijama. Za veliki broj kompanija (76%) pitanje upravljanja otpadom jedna je od ključnih tema koje se tiču životne sredine, a kojom će se baviti u narednih 5 godina. Nemali broj kompanija, takođe, bira akcije u vezi sa energetskom efikasnošću, dok je u fokusu takođe i unapređenje upotrebe resursa i kvaliteta vode.

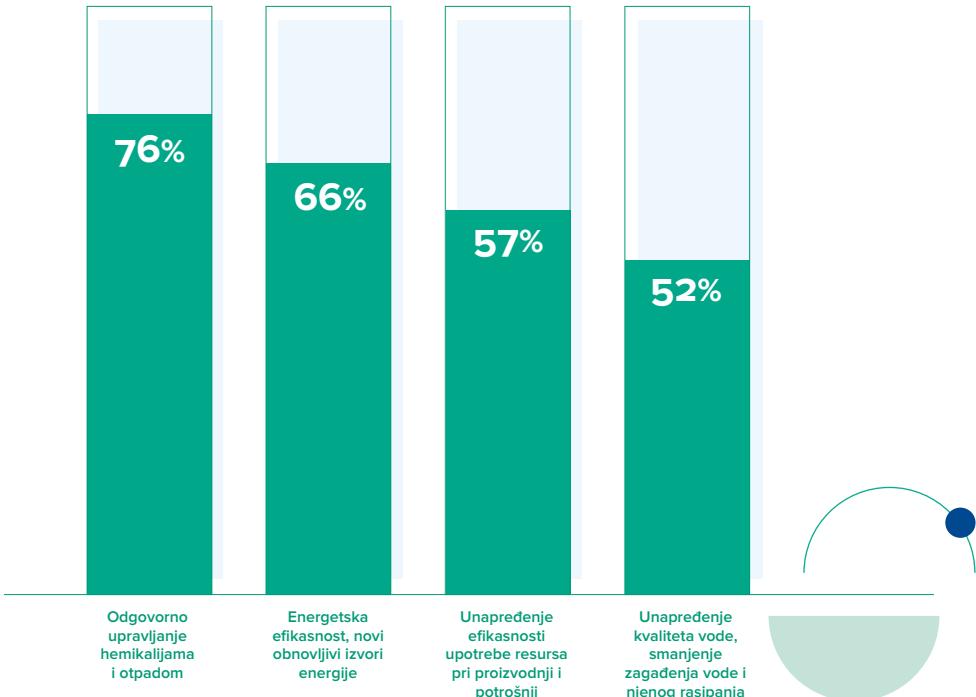
Trend #5 – Unapređenja u oblasti zaštite životne sredine u fokusu za najveći broj kompanija

● Trend #5

Unapređenja u oblasti zaštite životne sredine u fokusu za najveći broj kompanija

Životna sredina – glavne teme u fokusu u narednih 5 godina

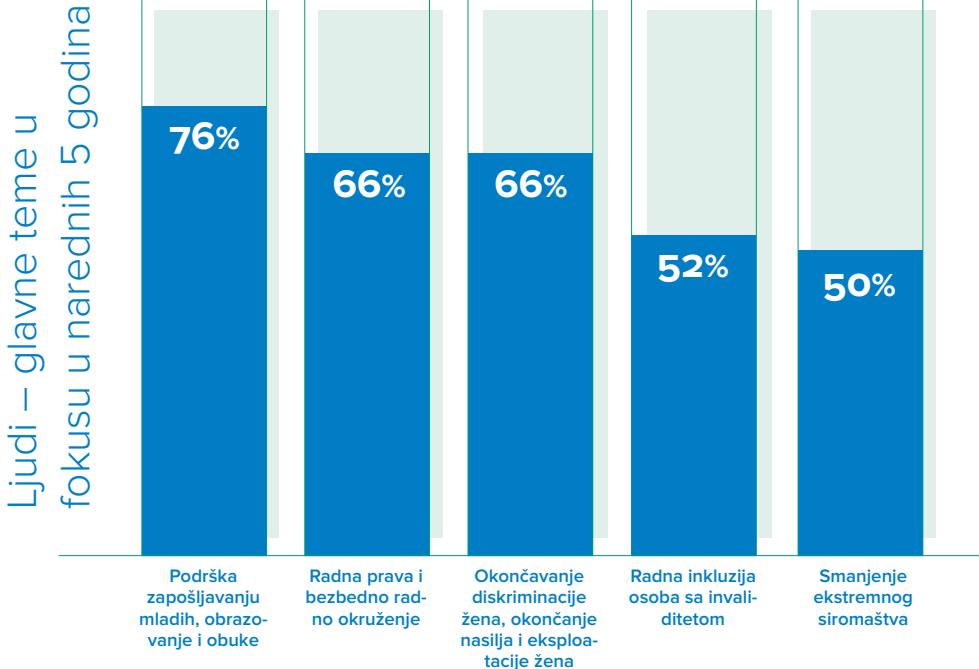
Trend #5 – Unapređenja u oblasti zaštite životne sredine u fokusu za najveći broj kompanija

Trend #6

Nakon životne sredine, snažan zaokret ka „S“

Iako se sporazum o ključnim pitanjima životne sredine iskristalizovao brže nego za društvene faktore, u godinama pred nama očekuje se da će se isto desiti i u pogledu zahteva za izveštavanjem o faktorima koji su najrelevantniji za društvena pitanja. Pod pritiskom stejkholdera, preduzeća očekuje sve veće preispitivanje politika koje se odnose na zaposlene, kao i poštovanje radnih i ljudskih prava duž čitavog lanca snabdevanja.

● Trend #6

Nakon životne sredine, snažan zaokret ka „S“

Statistika u Forumu za odgovorno poslovanje

Veza između ključnih ESG pokazatelja performansi i SDG indikatora – Životna sredina

E

Životna sredina

Teme	Pokazatelji o kojima kompanije najčešće izveštavaju	Ciljevi održivog razvoja	SDG indikatori
Zagađenje vazduha	NOx (osim N2O), SOx, isparljiva organska jedinjenja, čestice...		11.6.2 Prosečne srednje vrednosti suspendovanih čestica (npr. PM2.5 i PM10) u gradovima (ponderisan broj stanovnika)
Otpad	Otpad iz poslovanja (t), % opasnog, % recikliranog otpada, intenzitet otpada		12.4.2 (a) Količina proizvedenog opasnog otpada po glavi stanovnika; i (b) udeo tretiranog opasnog otpada, prema vrsti tretmana 12.5.1 Nacionalna stopa recikliranja, u tonama recikliranog materijala
Energija	Potrošena energija (GW), % električna energija iz obnovljivih izvora, intenzitet energije		7.2.1 Udeo energije iz obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije / 7.3.1 Energetski intenzitet meren kroz primarnu energiju i BDP
Voda	Potrošena voda (m3), % ponovne upotrebe, % u područjima sa vodnim stresom, vodni intenzitet		6.3.1 Udeo tokova otpadnih voda iz domaćinstava i industrije koje se bezbedno prečišćavaju / 6.4.1 Promene u efikasnosti korišćenja voda tokom vremena / 6.4.2 Nivo eksplotacije voda (vodni stres): udeo ukupno zahvaćenih vodnih resursa u ukupno raspoloživim vodnim resursima
Sirovine	% koji potiče od 1) recikliranog sadržaja i/ili 2) obnovljivih resursa		12.2.1 (8.4.1) Materijalni otisak, materijalni otisak po glavi stanovnika i materijalni otisak po BDP-u / 12.2.2 (8.4.2) Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u
Klimatske promene	Opisno, koraci za sprečavanje i/ili prilagođavanje uticaju klimatskih promena, emisije GHG		13.1. Osnažiti otpornost i adaptivni kapacitet na opasnosti povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama 9.4.1 Emisije CO2 po jedinici stvorene dodate vrednosti
Biodiverzitet	Uticaj na ekosistem, uticaj na zaštićena područja, uticaj na ugrožene ili retke vrste; zaštita staništa i upravljanje biodiverzitetom; uticaj na izvore vode, reke, jezera, ili močvarе		15.3.1 Udeo degradiranog zemljišta u ukupnim kopnenim površinama 15.5.1 Indeks Crvene liste

Veza između ključnih ESG pokazatelja performansi i SDG indikatora – Socijalni aspekti

Socijalni aspekti

Temeljni aspekti	Teme	Pokazatelji o kojima kompanije najčešće izveštavaju	Ciljevi održivog razvoja	SDG indikatori
Odnos prema zaposlenima	Prosečna zarada po satu ili % zaposlenih koji primaju minimalnu zaradu		8.5.1 Prosečna zarada zaposlenih po satu, prema polu, starosti, zanimanju i invaliditetu	
Bezbednost na radu	Broj povreda sa ne-smrtnim i smrtnim ishodom za direktnе i ugovorne zaposlene		8.8.1 Smrtnе i ne-smrtnе povrede na radu na 100.000 radnika, prema polu i migrantskom statusu	
Sloboda udruživanja	% radne snage uključen u kolektivno pregovaranje i sporazume		8.8.2 Stepen usaglašenosti radnih prava na nacionalnom nivou (pravo na udruživanje i kolektivno pregovaranje) sa dokumentima Međunarodne organizacije rada (ILO) i nacionalnog zakonodavstva, prema polu i migratornom statusu	
Nediskriminacija	Sastav radne snage po polu i starosti		8.5.2 Stopa nezaposlenosti, prema polu, starosti i invaliditetu	

Veza između ključnih ESG pokazatelja performansi i SDG indikatora – Socijalni aspekti

Upravljanje

Teme	Pokazatelji o kojima kompanije najčešće izveštavaju	Ciljevi održivog razvoja	SDG indikatori
Godišnji izveštaj	Kompanija uključuje nefinansijske (ESG) informacije u svoj godišnji izveštaj		12.6.1 Broj kompanija koje objavljuju izveštaje o održivosti
Rodna ravnopravnost i inkluzija	% žena na upravljačkim pozicijama		Odnosi se indirektno na potciljeve: 5.1. Okončati svuda i sve oblike diskriminacije žena i devojčica 10.2. Do 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost, pol, invaliditet, rasu, etničku pripadnost, poreklo, religiju ili ekonomski i neki drugi status
Antikorupcija	Upravljanje antikorupcijom u lancu vrednosti (kodeksi, politike, prevencija i korektivne akcije)		16.5.2 Udeo privrednih subjekata koji su imali najmanje jedan kontakt sa javnim službenikom i koji su dali mito javnom službeniku, ili od kojih je javni službenik tražio mito tokom prethodnih 12 meseci

99

„Svako društvo je specifično, a na lokalnim kompanijama je da, zajedno sa institucijama, prepoznaju gde su potrebni podrška i pomoć i da rade na tome, kako neposredno tako i preventivno. Kritične oblasti za podršku su ekologija, zdravlje građana, pomoć ugroženima grupama, zapošljavanje.“

*Milica Milanović, Corporate affairs manager,
Nestlé Adriatic S*

66

Kako da radimo zajedno za bolje društvo - preporuke za stejkholdere

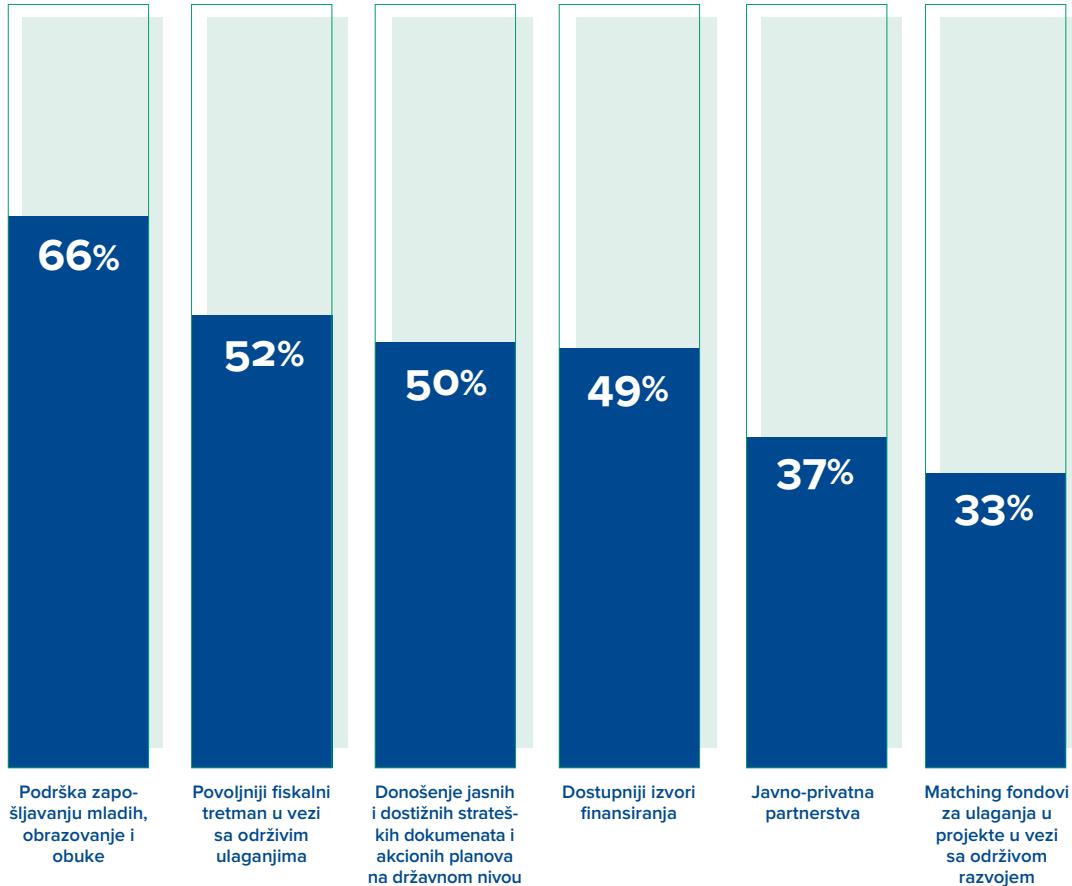
Na putu ka održivosti važna je saradnja i uključivanje svih društvenih aktera. Neka od zapažanja i preporuka namenjenih donosiocima odluka iz svih sektora, nalaze se u nastavku.

Građenje „business case“-a

Iako u velikoj meri osećaju da se promene u međusobnoj saradnji dešavaju, utisak anketiranih preduzeća je da su one spore i nekonistentne. U tom smislu, ulogu vodećih kompanija vide u pravcu nametanja određenih standarda, ali i kroz potrebu da kroz svoj lanac snabdevanja podrže mala i srednja i preduzeća kroz posebne - bolje uslove. Takođe, ističu važnost postojanja većeg broja vrlo konkretnih podsticaja kao što su povoljniji krediti ili poreski podsticaji.

Podsticaji koji bi doprineli većoj uključenosti poslovnog sektora

Potreba za efikasnijim mehanizmima međusektorske saradnje

Anketirani predstavnici poslovnog sektora primećuju da često nedostaju efikasni mehanizmi za međusektorskiju saradnju u koje su zajedno sa organizacijama civilnog društva i države, uključeni i predstavnici biznisa. Veruju da bi efekti bili veći, a željene promene brže kada bi se oko određenih pitanja na nivou društva uspostavio konsenzus, a na nivou donosilaca odluka izvršila jasna prioritizacija tema. Kao pozitivan primer navode Savet za filantropiju predsednice Vlade koji je postojao od 2018. - 2020. godine i za to vreme ostvario nekoliko značajnih rezultata.

Strategija za razvoj odgovornog i održivog poslovanja

Anketirani predstavnici poslovnog sektora više puta su isticali potrebu za donošenjem strateškog dokumenta u vidu javne politike koji bi objedinio i potvrdio poziciju Srbije na putu ka održivosti koja uključuje aktivnu ulogu poslovnog sektora. U tom pravcu, potrebna je nova strategija održivog poslovanja u Srbiji koja će stvoriti viziju i jasno definisati pravce delovanja u skladu sa Agendum UN 2030 i Evropskim zelenim dogovorom. Predložene politike i mere, zajedno sa promenama zakonodavstva, trebalo bi da obezbede prelazak na održiv ekonomski rast i konkurentnost koji mogu da budu uspešni samo ako su istovremeno i inkluzivni.

Dosledno sprovođenje donetih zakona

Anketirani predstavnici poslovnog sektora zaključuju da u pojedinim oblastima postoji vrlo dobra, progresivna regulativa, ali i da bi njeno sprovođenje trebalo biti dosledno uz jačanje kapaciteta institucija koje se bave sprovođenjem i kontrolom propisa kako bi se eliminisale loše prakse i nelojalna konkurenca.

Razvoj usluga/servisa od organizacija civilnog društva

Od nevladinih i drugih organizacija očekuje se jasnije profilisanje ka poslovnom sektoru budući da često nedostaje komunikacija i konkretni predlozi za saradnju (osim zahteva za donacije). Očekivanja idu u pravcu jasnije komunikacije, predloga inovativnih modela saradnje, plaćene usluge u skladu sa ekspertizom organizacije, uključivanja u dijalog sa zainteresovanim stranama... Posebno interesantan je pomenut potencijal ka unapređenju znanja i razvoju konsultantskih usluga na primer u oblasti zaštite životne sredine, kao što su merenje karbonskog otiska i sl.

FORUM ZA ODGOVORNO POSLOVANJE

Forum za odgovorno poslovanje

kancelarija@odgovornoposlovanje.rs

<https://odgovornoposlovanje.rs>

<facebook.com/odgovorno.poslovanje>

twitter.com/FOP_Srbija

Forum za odgovorno poslovanje

smart KOLEKTIV

Smart kolektiv

office@smartkolektiv.org

<https://smartkolektiv.org/>

<facebook.com/Smart.Kolektiv>

<twitter.com/SmartKolektiv>

Smart kolektiv

Publikacija je proizvedena u okviru Platforme „Održivi razvoj za sve“, koju podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH u okviru projekta Reforma javnih finansija – Agenda 2030.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

